

OBSAH

Předmluva	9
Předmluva ke III. vydání	10
Úvod do ortodoncie	11

NORMÁLNÍ VÝVOJ CHRUPU A ČELISTÍ

Úvod	13
Vývojová stadia ústní dutiny v embryonální době	13
Ústní dutina u novorozence	15
První dentice	18
Růstové pochody v kompletní první dentici	21
Stálá dentice	24
Závěr	28

ETIOLOGIE ORTODONTICKÝCH ANOMÁLIÍ

Úvod	29
Rozdělení anomalií podle etiologie	29
Anomalie vrozené	30
Nepravidelnosti v počtu zubů	30
Nepravidelnosti ve velikosti zubů	32
Primární úchytky polohy zubního zárodku	33
Vývojové poruchy čelistí	35
Anomalie dědičné	36
Všeobecné poznámky o dědičnosti při vývoji chrupu a čelistí	36
Dentální dědičné anomalie	37
Čelistní dědičné anomálie	38
Mandibulární progenie	39
Převišlý skus	44
Prognatie	45
Některé anomalie okluse	46
Přehled dalších etiologických faktorů vnitřního prostředí	47
Vývojové a růstové sily	47
Vnitřní sekrece	48
Celková onemocnění	50
Poruchy výživy a toxické vlivy	51
Anomalie získané	52
Působení zevních vlivů v embryonálním stadiu	52
Ovlivnění vývoje porodním dějem	53
Vliv způsobu výživy	54

Význam anomálního způsobu dýchání	55
Zho dnocení návykové polohy hlavy ve spánku	56
Polykací děj jako exogenně působící faktor	57
Význam funkce	57
Před časná ztráta zubů první dentice	58
Vliv poranění nebo onemocnění čelisti a okolí	59
Zlozvyky a návyky	60
Zhodnocení společného působení faktorů vnitřního a vnějšího prostředí	62

ORTODONTICKÁ DIAGNOSA

Úvod	64
Anamnesa	64
(Vyšetření pacienta	66
Vyšetření všeobecné	66
Speciální vyšetření ortodontické	68
Aspekce a palpace	68
Vyšetření rentgenovými snímky	70
Vyhodnocení nálezu na modelech chrupu pacienta	72
Úprava modelů	73
Měření na modelu	76
Morfologický nález a nomenklatura	82
Nepravidelnosti jednotlivých zubů a skupin zubů	82
Nepravidelnosti tvaru zubního oblouku a tvaru čelistí	85
Indexy	86
Apikální base	90
Nepravidelnosti ve vzájemném postavení čelistí	90
Klasifikace anomalií	93
Angleova klasifikace	94
Katcova klasifikace	96
Morfologická klasifikace v chrupu první dentice	97
Cefalometrické vyšetření	98
Fotometrická vyšetřovací metoda	101
Telerentgenové vyšetření	107
Funkční dodatky k diagnostice	113
Svaly žvýkací	115
Svaly mimické	119
Svalstvo jazyka	120
Čelistní kloub	122

ORTODONTICKÁ TERAPIE — VŠEOBECNÉ POZNATKY

Význam, odůvodnění a cíl ortodontické léčby	124
Vhodný věk pro začátek ortodontické terapie	127
Přestavba tkání pod vlivem působení ortodontického přístroje	129
Přestavba parodontu při léčení dentálních anomalií	129
Přestavba parodontu a čelistí při léčení mezičelistních anomalií	133
Udržení výsledků ortodontické léčby	134
Anomalie mezičelistní	136
Anomalie skupin zubů	136
Dentální anomalie	137

ORTODONTICKÉ PŘÍSTROJE — POPIS, POUŽITÍ A ZHOTOVENÍ

Úvod	138
Fixní ortodontické přístroje	138
Přehled vývoje fixních přístrojů	139
Vestibulárně uložené fixní ortodontické přístroje	139
Linguálně uložené fixní ortodontické přístroje	144
Kombinované fixní ortodontické přístroje	145
Fixní ortodontické přístroje s extraorálním příslušenstvím	147
Fixní přístroje v současné ortodontické terapii	147
Angleův oblouk	147
Poloelastický oblouk	157
Velmi jemné a vysoce elastické oblouky	159
Linguální oblouk	165
Kombinovaný oblouk linguolabiální	168
Fixní přístroje s extraorálním příslušenstvím	168
Závěr	170
Snímací ortodontické přístroje	171
Stručný přehled vývoje snímacích přístrojů	172
Výhody a nevýhody snímacích přístrojů	175
Popis některých typů snímacích přístrojů a jejich použití	177
Šikmá ploška neboli skluzná stříška	177
Dolní rozšířovací deska	181
Patrová deska a její modifikace	181
Monoblok	194
Elastický monoblok	202
Bimlerův pérový ztvářňovač chrupu	206
Ostatní přístroje pro obě čelisti	209
Vestibulární deska a její modifikace	212
Poznámky o materiál k výrobě snímacích přístrojů	216
Některé nové laboratorní postupy a materiály ke zhotovování snímacích přístrojů	216
Pomocné ortodontické přístroje a zařízení	221
Nákusná lopatička	221
Ortodontická čapka	222
Mezerníky	224
Dětské protézy	225

EXTRAKCE V ORTODONTICKÉ TERAPII

Úvod	226
Stručný vývoj	226
Základní typy ortodontických extrakcí	228
(Terapeutické extrakce	228
Základní poznatky	228
Ortodontické extrakce v horní čelisti	230
Extrakce ve skupině premoláru	230
Extrakce frontálních zubů (postranní řezáky)	233
Extrakce moláru	234
Poznámky k extrakci středních řezáků	236
Ortodontické extrakce v dolní čelisti	238
Extrakce frontálních zubů	238

Extrakce ve skupině premoláru	239
Extrakce moláru	240
Poznámka k extrakcím špičáků z ortodontických důvodů	241
Extrakce při léčení mezičelistních anomalií	242
Extrakce u distookluse	242
Extrakce u mesiookluse	243
Extrakce u nedovírávajícího chrupu	244
Profylaktické extrakce	244
Indikace	244
Metodika	245
Souhrn	245

LÉČENÍ ZÁKLADNÍCH TYPŮ ANOMALIÍ

Anomalie progenního charakteru	247
Progenní stavy	247
Progenie	252
Pseudoprogenie	256
Převislý skus	256
Anomalie prognatního charakteru	259
Prognatie	260
Prognatie s distooklusií — II. třída podle Anglea, 1. oddělení	260
Nedovírávající chrup	263
Zkrácený skus	266
Diastema	269
Anomalie kompresivního charakteru	271

CHIRURGICKOORTODONTICKÁ TERAPIE

Chirurgickoortodontická léčba dentálních anomalií	277
Diastema	277
Dystopické anomalie horního špičáku	279
Chirurgickoortodontická léčba retinovaných špičáků	280
Chirurgickoortodontická léčba anomálně prořezaných špičáků v horní čelisti	285
Retence různých zubů, další chirurgické zádkroky	287
Chirurgická léčba čelistních a mezičelistních anomalií	289
Anomalie progenního charakteru	290
Progenní stav	290
Mandibulární progenie	290
Anomalie prognatního charakteru	295
Nedovírávající chrup vertikální	299
Kortikotomie	302
Umělé rozšíření patrového švu	303

ORTODONTICKÁ PREVENCE

306

Literatura	315
Rejstřík	317